

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernesstraat 52
2514 CV Den Haag
2514 CV52

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
T 070 333 44 44

Onze referentie
2026-0000185488

Uw referentie
Brief reactie ultimatum
vakbeweging d.d. 11 mei 20

Bijlage(n)
Brief reactie ultimatum d.d. 11
mei 2026

Datum 26 mei 2026
Betreft Brief reactie ultimatum vakbeweging d.d. 11 mei 2026

Geachte voorzitter,

Hierbij ontvangt u een afschrift van de brief van het kabinet aan de vakbeweging,
in reactie op de ultimatumbrief van 11 mei jl.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J.A. Vijlbrief

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

FNV
t.a.v. dhr. Hans Spekman
Postbus 9208
3506 GE Utrecht

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2026-0000185362

Datum 26 mei 2026
Betreft Reactie brief ultimatum d.d. 11 mei 2026

Geachte heer Spekman,

Nederland is gebouwd op werk. Als Nederlanders delen we de diepgewortelde wens om in een land te leven waarin mensen hun dromen kunnen najagen. Waarin mensen kansen krijgen om te werken ongeacht hun opleiding, achtergrond of fysieke gesteldheid. En waarin we solidair zijn met elkaar als het even tegenzit, nu en in de toekomst. Een sterk en beschaafd land laat mensen niet langs de kant staan: iedereen heeft talenten en iedereen draagt bij. Deze idealen worden breed gedeeld en zijn het fundament van onze arbeidsmarkt en sociale zekerheid.

Dit kabinet heeft de ambitieuze doelstelling om onze arbeidsmarkt en sociale zekerheid beter te laten werken voor mensen en bedrijven, nu en voor toekomstige generaties. We hebben onze sociale zekerheid en belastingstelsel steeds fijnmaziger en gericht gemaakt, maar daarmee ook complexer. Daardoor is het stelsel nauwelijks nog te begrijpen voor mensen en loopt de uitvoering vast. Regelingen worden onuitvoerbaar en dus ontoegankelijk. Het doolhof waarin mensen terechtkomen leidt tot onzekerheid en stress die hen belemmert om de stap naar werk te zetten. Zo spraken we een mevrouw die simpelweg niet durfde te solliciteren, omdat ze bang was dat zij dan haar WIA-uitkering zou verliezen als zij een terugval in gezondheid zou hebben.

Onze arbeidsmarkt is door vergrijzing naar verwachting langdurig krap. En technologische vooruitgang betekent ook dat werk permanent in beweging is. Werk zal er morgen anders uitzien dan vandaag. Hoe precies weet niemand. Maar zeker is dat het anders wordt. Daar willen we klaar voor zijn. Het is daarom belangrijk dat mensen gedurende hun carrière goed geschoold blijven en sneller van werk naar werk kunnen bewegen. Ook is inzet op het voorkomen van uitval door ziekte essentieel. Allereerst voor het welzijn van mensen, maar het kan ook een beroep op de sociale zekerheid voorkomen. Dat is des te urgenter als we kijken naar de zorgelijke hoge instroom van (jonge) mensen in de WIA, vaak als gevolg van psychische klachten.

Dit alles is nodig, terwijl er ook zoveel andere dingen urgent zijn. Investerings in onze veiligheid en onafhankelijkheid, de aanpak van de stikstofproblematiek, weerbaarder worden als het gaat om onze energie, om er maar een paar te noemen. Daarom moeten we kiezen. We willen investeren in onze veiligheid en onze toekomst, terwijl ook de vergrijzing extra uitgaven vraagt, bij een dalend aandeel van de beroepsbevolking.

Datum

26 mei 2026

Onze referentie

2026-0000185362

Hierdoor is het immers geen gegeven dat onze kinderen het even goed hebben als wij, en de beschikking hebben over hetzelfde niveau aan sociale voorzieningen. Dit is een gezamenlijk probleem dat we onder ogen moeten zien: economische groei is daarvoor noodzakelijk en stijgende arbeidsproductiviteit de sleutel.

Om de structurele problemen aan te pakken en onze sociale voorzieningen ook voor toekomstige generaties beschikbaar te houden, heeft het kabinet in het coalitieakkoord ambitieuze voorstellen gedaan. We willen de arbeidsmarkt en de sociale zekerheid hervormen, zodat die toegankelijk blijven voor iedereen en houdbaar voor toekomstige generaties. We willen de toekomst samen vormgeven. In Nederland doen we dat door samenwerking. Constructief overleg in de polder is in Nederland altijd de basis geweest voor vooruitgang. Met het pensioenakkoord heeft de polder geleverd en een nieuw fundament onder onze pensioenen gelegd. We hebben samen met werkgevers en werknemers de doorgeslagen flexibilisering op de arbeidsmarkt teruggedrongen. Nog geen maand geleden heeft de Tweede Kamer in grote meerderheid ingestemd met meer zekerheid voor flexwerkers. Tegelijkertijd willen we ondernemers meer zuurstof geven om te ondernemen.

Een open en constructief gesprek op basis van vertrouwen, is de manier om gezamenlijk te werken aan een beter Nederland. Het kabinet wil nu ruimte maken voor het opstarten van een dialoog over de uitdagingen waar onze arbeidsmarkt en sociale zekerheid voor staan: het gaat om onze gezamenlijke toekomst in Nederland. De voorgestelde maatregelen bij de AOW, de WW en de WIA waren voor het kabinet de inzet voor dit gesprek. Het kabinet maakt nu de eerste stap om het inhoudelijk gesprek te starten over de achterliggende problematiek en de daarbij benodigde oplossingen.

Het kabinet constateert dat het voorstel om de AOW-leeftijd één-op-één te koppelen aan de levensverwachting dit in de weg staat. We hebben besloten te stoppen met dit voorgenomen wetsvoorstel¹. Het kabinet gaat wel graag het gesprek met de sociale partners aan over de toekomst van de oudedagsvoorziening in ons land, om te bezien welke alternatieven er mogelijk zijn. De voorstellen voor het verkorten van de WW en het aanpassen van de WIA zet het kabinet voorlopig niet in de voorgestelde vorm door. Het kabinet gaat graag het gesprek aan met vakbeweging en werkgevers, om te zorgen dat mensen sneller van werk naar werk kunnen, en de werking van de WIA te verbeteren. Dit sluit aan bij de ambities van het kabinet zoals neergelegd in het coalitieakkoord, ten aanzien van een goed werkende arbeidsmarkt en sociale zekerheid en een verantwoorde ontwikkeling van de overheidsfinanciën, ook in het licht van de vergrijzing.

Een beter functionerende arbeidsmarkt is nodig, zodat iedereen kan meedoen. Ons werkloosheidstelsel moet hierbij aansluiten. De eerste inzet is om via scholing en van werk naar werk te voorkomen dat mensen werkloos worden: een ontslagvrije samenleving. Wij spraken een meneer die zwaar werk heeft en kampt met rugproblemen. Via zijn werkgever volgt hij nu een opleiding tot uitvoerder.

¹ Hiermee geeft het kabinet tevens uitvoering aan de motie Stoffer/Markuszower, Kamerstuk II 2025/26, 36848, nr. 57.

Datum

26 mei 2026

Onze referentie

2026-0000185362

Dat werk is fysiek een stuk lichter, wat hem positief maakt over het halen van de eindstreep.

De tweede inzet is om als mensen dan toch onverhoopt werkloos worden, te zorgen dat dit zo kort mogelijk is en zij in die periode ook voldoende zekerheid en rust hebben om een passende baan te vinden. Het regeerakkoord bevat een kortere, maar in de eerste maanden hogere WW-uitkering. Het kabinet wil graag in gesprek met de sociale partners over de vormgeving van een effectief en eerlijk systeem van werk naar werk.

De grootste uitdaging is om toe te werken naar een ziekte – en arbeidsongeschiktheidsstelsel dat beter werkt, nu en in de toekomst. Als we de WIA uitvoerbaar willen maken, moeten we de discussie voeren over de toekomst van de IVA (voor volledig en permanent arbeidsongeschikte mensen). Legio onderzoek geeft aan dat de IVA een goede uitvoering belemmert. Uiteraard is het van belang te kijken hoe we kunnen voorkomen dat mensen een beroep moeten doen op arbeidsongeschiktheidsregelingen. Daarbij zijn ook de hoogte en duur van regelingen in de ziekteperiode van belang, omdat het aantal langdurige ziekmeldingen toeneemt en het kunnen bieden van een vast contract aan medewerkers van groot belang is. Het moet weer aantrekkelijker worden om werkgever te zijn. Tot slot moet gekeken worden hoe de dienstverlening aan burgers verbeterd kan worden door hardheden aan te pakken en complexiteit voor de uitvoering te verminderen. Op dit moment zitten mensen soms gevangen in systemen, waar uitvoeringsorganisaties zich vaak evenmin raad mee weten. Dat willen we aanpakken.

De kosten van de sociale zekerheid in een vergrijzende samenleving zijn voor het kabinet belangrijk. Versobering is geen doel op zich, maar financiële houdbaarheid van het socialezekerheidsstelsel is een voorwaarde voor het behoud van deze voorzieningen voor onze kinderen. Hervormingen zijn ook nodig voor een veerkrachtige arbeidsmarkt, die de economische groei ondersteunt, zodat we ook in de toekomst onze voorzieningen kunnen blijven betalen. Keuzes zijn nodig om te voorkomen dat uitgaven elders worden verdrongen of belastingen moeten worden verhoogd.

Met het stoppen van de één op één koppeling van de AOW-leeftijd aan de levensverwachting en het voorlopig niet in de voorgestelde vorm doorzetten van de maatregelen in de WIA en de WW, maakt het kabinet ruimte voor sociaal overleg en rust in de polder. Het kabinet is benieuwd naar alternatieve voorstellen van vakbeweging en werkgevers, in de wetenschap dat we betere resultaten halen als we gezamenlijk oplossingen weten te vinden voor de problemen in ons land. Het kabinet gaat dan ook graag met sociale partners in gesprek over de doelen die we delen en de gezamenlijke uitdagingen die we zien. Vanuit die basis willen we verkennen wat oplossingsrichtingen zijn waar gemeenschappelijk draagvlak voor kan ontstaan, waarbij alle opties aan tafel besproken kunnen worden. Het kabinet is zich er terdege van bewust dat dit een open gesprek vraagt. Dit alles neemt niet weg dat het kabinet staat voor haar doelstelling ten aanzien van een verantwoorde ontwikkeling van de overheidsfinanciën op korte en lange termijn. Het kabinet voelt een diepe verantwoordelijkheid om Nederland beter door te geven aan de volgende generaties.

Datum

26 mei 2026

Onze referentie

2026-0000185362

Dat betekent ook dat het geen rekening wil doorschuiven, zoals het kabinet heeft vastgelegd in de financiële afspraken van het coalitieakkoord.

Het kabinet is trots op onze traditie van samenwerken. We willen een pact met werkgevers en werknemers sluiten om ons land nog beter te laten werken. Voor werknemers die echte zekerheid krijgen. Voor ondernemers die ruimte krijgen. Met perspectief voor jongeren op een vaste baan. Voor ouderen door een oudedagsvoorziening op vaste grond. En voor wie (even) niet mee kan doen: zekerheid die niet vastloopt in bureaucratie. Ook voor toekomstige generaties. Dit is het Nederland dat het kabinet voor ogen heeft. De wereld verandert: wij maken Nederland daar samen klaar voor.

Met deze brief nodigt het kabinet u uit voor een gesprek op korte termijn.

Hoogachtend,

De Minister-president, Minister van Algemene Zaken,

R.A.A. Jetten

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

J.A. Vijlbrief

De Minister van Werk en Participatie,

A.A. Aartsen

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

H.G. Herbert

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

CNV
t.a.v. dhr. Hans van den Heuvel
Postbus 2475
3500 GL Utrecht

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2026-0000185371

Datum 26 mei 2026
Betreft Reactie brief ultimatum d.d. 11 mei 2026

Geachte heer Van den Heuvel,

Nederland is gebouwd op werk. Als Nederlanders delen we de diepgewortelde wens om in een land te leven waarin mensen hun dromen kunnen najagen. Waarin mensen kansen krijgen om te werken ongeacht hun opleiding, achtergrond of fysieke gesteldheid. En waarin we solidair zijn met elkaar als het even tegenzit, nu en in de toekomst. Een sterk en beschaafd land laat mensen niet langs de kant staan: iedereen heeft talenten en iedereen draagt bij. Deze idealen worden breed gedeeld en zijn het fundament van onze arbeidsmarkt en sociale zekerheid.

Dit kabinet heeft de ambitieuze doelstelling om onze arbeidsmarkt en sociale zekerheid beter te laten werken voor mensen en bedrijven, nu en voor toekomstige generaties. We hebben onze sociale zekerheid en belastingstelsel steeds fijnmaziger en gericht gemaakt, maar daarmee ook complexer. Daardoor is het stelsel nauwelijks nog te begrijpen voor mensen en loopt de uitvoering vast. Regelingen worden onuitvoerbaar en dus ontoegankelijk. Het doolhof waarin mensen terechtkomen leidt tot onzekerheid en stress die hen belemmert om de stap naar werk te zetten. Zo spraken we een mevrouw die simpelweg niet durfde te solliciteren, omdat ze bang was dat zij dan haar WIA-uitkering zou verliezen als zij een terugval in gezondheid zou hebben.

Onze arbeidsmarkt is door vergrijzing naar verwachting langdurig krap. En technologische vooruitgang betekent ook dat werk permanent in beweging is. Werk zal er morgen anders uitzien dan vandaag. Hoe precies weet niemand. Maar zeker is dat het anders wordt. Daar willen we klaar voor zijn. Het is daarom belangrijk dat mensen gedurende hun carrière goed geschoold blijven en sneller van werk naar werk kunnen bewegen. Ook is inzet op het voorkomen van uitval door ziekte essentieel. Allereerst voor het welzijn van mensen, maar het kan ook een beroep op de sociale zekerheid voorkomen. Dat is des te urgenter als we kijken naar de zorgelijke hoge instroom van (jonge) mensen in de WIA, vaak als gevolg van psychische klachten.

Dit alles is nodig, terwijl er ook zoveel andere dingen urgent zijn. Investerings in onze veiligheid en onafhankelijkheid, de aanpak van de stikstofproblematiek, weerbaarder worden als het gaat om onze energie, om er maar een paar te noemen. Daarom moeten we kiezen. We willen investeren in onze veiligheid en onze toekomst, terwijl ook de vergrijzing extra uitgaven vraagt, bij een dalend aandeel van de beroepsbevolking.

Datum

26 mei 2026

Onze referentie

2026-0000185371

Hierdoor is het immers geen gegeven dat onze kinderen het even goed hebben als wij, en de beschikking hebben over hetzelfde niveau aan sociale voorzieningen. Dit is een gezamenlijk probleem dat we onder ogen moeten zien: economische groei is daarvoor noodzakelijk en stijgende arbeidsproductiviteit de sleutel.

Om de structurele problemen aan te pakken en onze sociale voorzieningen ook voor toekomstige generaties beschikbaar te houden, heeft het kabinet in het coalitieakkoord ambitieuze voorstellen gedaan. We willen de arbeidsmarkt en de sociale zekerheid hervormen, zodat die toegankelijk blijven voor iedereen en houdbaar voor toekomstige generaties. We willen de toekomst samen vormgeven. In Nederland doen we dat door samenwerking. Constructief overleg in de polder is in Nederland altijd de basis geweest voor vooruitgang. Met het pensioenakkoord heeft de polder geleverd en een nieuw fundament onder onze pensioenen gelegd. We hebben samen met werkgevers en werknemers de doorgeslagen flexibilisering op de arbeidsmarkt teruggedrongen. Nog geen maand geleden heeft de Tweede Kamer in grote meerderheid ingestemd met meer zekerheid voor flexwerkers. Tegelijkertijd willen we ondernemers meer zuurstof geven om te ondernemen.

Een open en constructief gesprek op basis van vertrouwen, is de manier om gezamenlijk te werken aan een beter Nederland. Het kabinet wil nu ruimte maken voor het opstarten van een dialoog over de uitdagingen waar onze arbeidsmarkt en sociale zekerheid voor staan: het gaat om onze gezamenlijke toekomst in Nederland. De voorgestelde maatregelen bij de AOW, de WW en de WIA waren voor het kabinet de inzet voor dit gesprek. Het kabinet maakt nu de eerste stap om het inhoudelijk gesprek te starten over de achterliggende problematiek en de daarbij benodigde oplossingen.

Het kabinet constateert dat het voorstel om de AOW-leeftijd één-op-één te koppelen aan de levensverwachting dit in de weg staat. We hebben besloten te stoppen met dit voorgenomen wetsvoorstel¹. Het kabinet gaat wel graag het gesprek met de sociale partners aan over de toekomst van de oudedagsvoorziening in ons land, om te bezien welke alternatieven er mogelijk zijn. De voorstellen voor het verkorten van de WW en het aanpassen van de WIA zet het kabinet voorlopig niet in de voorgestelde vorm door. Het kabinet gaat graag het gesprek aan met vakbeweging en werkgevers, om te zorgen dat mensen sneller van werk naar werk kunnen, en de werking van de WIA te verbeteren. Dit sluit aan bij de ambities van het kabinet zoals neergelegd in het coalitieakkoord, ten aanzien van een goed werkende arbeidsmarkt en sociale zekerheid en een verantwoorde ontwikkeling van de overheidsfinanciën, ook in het licht van de vergrijzing.

Een beter functionerende arbeidsmarkt is nodig, zodat iedereen kan meedoen. Ons werkloosheidstelsel moet hierbij aansluiten. De eerste inzet is om via scholing en van werk naar werk te voorkomen dat mensen werkloos worden: een ontslagvrije samenleving. Wij spraken een meneer die zwaar werk heeft en kampt met rugproblemen. Via zijn werkgever volgt hij nu een opleiding tot uitvoerder.

¹ Hiermee geeft het kabinet tevens uitvoering aan de motie Stoffer/Markuszower, Kamerstuk II 2025/26, 36848, nr. 57.

Datum

26 mei 2026

Onze referentie

2026-0000185371

Dat werk is fysiek een stuk lichter, wat hem positief maakt over het halen van de eindstreep.

De tweede inzet is om als mensen dan toch onverhoopt werkloos worden, te zorgen dat dit zo kort mogelijk is en zij in die periode ook voldoende zekerheid en rust hebben om een passende baan te vinden. Het regeerakkoord bevat een kortere, maar in de eerste maanden hogere WW-uitkering. Het kabinet wil graag in gesprek met de sociale partners over de vormgeving van een effectief en eerlijk systeem van werk naar werk.

De grootste uitdaging is om toe te werken naar een ziekte – en arbeidsongeschiktheidsstelsel dat beter werkt, nu en in de toekomst. Als we de WIA uitvoerbaar willen maken, moeten we de discussie voeren over de toekomst van de IVA (voor volledig en permanent arbeidsongeschikte mensen). Legio onderzoek geeft aan dat de IVA een goede uitvoering belemmert. Uiteraard is het van belang te kijken hoe we kunnen voorkomen dat mensen een beroep moeten doen op arbeidsongeschiktheidsregelingen. Daarbij zijn ook de hoogte en duur van regelingen in de ziekteperiode van belang, omdat het aantal langdurige ziekmeldingen toeneemt en het kunnen bieden van een vast contract aan medewerkers van groot belang is. Het moet weer aantrekkelijker worden om werkgever te zijn. Tot slot moet gekeken worden hoe de dienstverlening aan burgers verbeterd kan worden door hardheden aan te pakken en complexiteit voor de uitvoering te verminderen. Op dit moment zitten mensen soms gevangen in systemen, waar uitvoeringsorganisaties zich vaak evenmin raad mee weten. Dat willen we aanpakken.

De kosten van de sociale zekerheid in een vergrijzende samenleving zijn voor het kabinet belangrijk. Versobering is geen doel op zich, maar financiële houdbaarheid van het socialezekerheidsstelsel is een voorwaarde voor het behoud van deze voorzieningen voor onze kinderen. Hervormingen zijn ook nodig voor een veerkrachtige arbeidsmarkt, die de economische groei ondersteunt, zodat we ook in de toekomst onze voorzieningen kunnen blijven betalen. Keuzes zijn nodig om te voorkomen dat uitgaven elders worden verdrongen of belastingen moeten worden verhoogd.

Met het stoppen van de één op één koppeling van de AOW-leeftijd aan de levensverwachting en het voorlopig niet in de voorgestelde vorm doorzetten van de maatregelen in de WIA en de WW, maakt het kabinet ruimte voor sociaal overleg en rust in de polder. Het kabinet is benieuwd naar alternatieve voorstellen van vakbeweging en werkgevers, in de wetenschap dat we betere resultaten halen als we gezamenlijk oplossingen weten te vinden voor de problemen in ons land. Het kabinet gaat dan ook graag met sociale partners in gesprek over de doelen die we delen en de gezamenlijke uitdagingen die we zien. Vanuit die basis willen we verkennen wat oplossingsrichtingen zijn waar gemeenschappelijk draagvlak voor kan ontstaan, waarbij alle opties aan tafel besproken kunnen worden. Het kabinet is zich er terdege van bewust dat dit een open gesprek vraagt. Dit alles neemt niet weg dat het kabinet staat voor haar doelstelling ten aanzien van een verantwoorde ontwikkeling van de overheidsfinanciën op korte en lange termijn. Het kabinet voelt een diepe verantwoordelijkheid om Nederland beter door te geven aan de volgende generaties. Dat betekent ook dat het geen rekening wil doorschuiven,

Datum

26 mei 2026

Onze referentie

2026-0000185371

zoals het kabinet heeft vastgelegd in de financiële afspraken van het coalitieakkoord.

Het kabinet is trots op onze traditie van samenwerken. We willen een pact met werkgevers en werknemers sluiten om ons land nog beter te laten werken. Voor werknemers die echte zekerheid krijgen. Voor ondernemers die ruimte krijgen. Met perspectief voor jongeren op een vaste baan. Voor ouderen door een oudedagsvoorziening op vaste grond. En voor wie (even) niet mee kan doen: zekerheid die niet vastloopt in bureaucratie. Ook voor toekomstige generaties. Dit is het Nederland dat het kabinet voor ogen heeft. De wereld verandert: wij maken Nederland daar samen klaar voor.

Met deze brief nodigt het kabinet u uit voor een gesprek op korte termijn.

Hoogachtend,

De Minister-president, Minister van Algemene Zaken,

R.A.A. Jetten

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

J.A. Vijlbrief

De Minister van Werk en Participatie,

A.A. Aartsen

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

H.G. Herbert

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

VCP
t.a.v. dhr. Nic van Holstein
Postbus 90525
2509 LM Den Haag

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2026-0000185373

Datum 26 mei 2026
Betreft Reactie brief ultimatum d.d. 11 mei 2026

Geachte heer Van Holstein,

Nederland is gebouwd op werk. Als Nederlanders delen we de diepgewortelde wens om in een land te leven waarin mensen hun dromen kunnen najagen. Waarin mensen kansen krijgen om te werken ongeacht hun opleiding, achtergrond of fysieke gesteldheid. En waarin we solidair zijn met elkaar als het even tegenzit, nu en in de toekomst. Een sterk en beschaafd land laat mensen niet langs de kant staan: iedereen heeft talenten en iedereen draagt bij. Deze idealen worden breed gedeeld en zijn het fundament van onze arbeidsmarkt en sociale zekerheid.

Dit kabinet heeft de ambitieuze doelstelling om onze arbeidsmarkt en sociale zekerheid beter te laten werken voor mensen en bedrijven, nu en voor toekomstige generaties. We hebben onze sociale zekerheid en belastingstelsel steeds fijnmaziger en gericht gemaakt, maar daarmee ook complexer. Daardoor is het stelsel nauwelijks nog te begrijpen voor mensen en loopt de uitvoering vast. Regelingen worden onuitvoerbaar en dus ontoegankelijk. Het doolhof waarin mensen terechtkomen leidt tot onzekerheid en stress die hen belemmert om de stap naar werk te zetten. Zo spraken we een mevrouw die simpelweg niet durfde te solliciteren, omdat ze bang was dat zij dan haar WIA-uitkering zou verliezen als zij een terugval in gezondheid zou hebben.

Onze arbeidsmarkt is door vergrijzing naar verwachting langdurig krap. En technologische vooruitgang betekent ook dat werk permanent in beweging is. Werk zal er morgen anders uitzien dan vandaag. Hoe precies weet niemand. Maar zeker is dat het anders wordt. Daar willen we klaar voor zijn. Het is daarom belangrijk dat mensen gedurende hun carrière goed geschoold blijven en sneller van werk naar werk kunnen bewegen. Ook is inzet op het voorkomen van uitval door ziekte essentieel. Allereerst voor het welzijn van mensen, maar het kan ook een beroep op de sociale zekerheid voorkomen. Dat is des te urgenter als we kijken naar de zorgelijke hoge instroom van (jonge) mensen in de WIA, vaak als gevolg van psychische klachten.

Dit alles is nodig, terwijl er ook zoveel andere dingen urgent zijn. Investerings in onze veiligheid en onafhankelijkheid, de aanpak van de stikstofproblematiek, weerbaarder worden als het gaat om onze energie, om er maar een paar te noemen. Daarom moeten we kiezen. We willen investeren in onze veiligheid en onze toekomst, terwijl ook de vergrijzing extra uitgaven vraagt, bij een dalend aandeel van de beroepsbevolking.

Datum

26 mei 2026

Onze referentie

2026-0000185373

Hierdoor is het immers geen gegeven dat onze kinderen het even goed hebben als wij, en de beschikking hebben over hetzelfde niveau aan sociale voorzieningen. Dit is een gezamenlijk probleem dat we onder ogen moeten zien: economische groei is daarvoor noodzakelijk en stijgende arbeidsproductiviteit de sleutel.

Om de structurele problemen aan te pakken en onze sociale voorzieningen ook voor toekomstige generaties beschikbaar te houden, heeft het kabinet in het coalitieakkoord ambitieuze voorstellen gedaan. We willen de arbeidsmarkt en de sociale zekerheid hervormen, zodat die toegankelijk blijven voor iedereen en houdbaar voor toekomstige generaties. We willen de toekomst samen vormgeven. In Nederland doen we dat door samenwerking. Constructief overleg in de polder is in Nederland altijd de basis geweest voor vooruitgang. Met het pensioenakkoord heeft de polder geleverd en een nieuw fundament onder onze pensioenen gelegd. We hebben samen met werkgevers en werknemers de doorgeslagen flexibilisering op de arbeidsmarkt teruggedrongen. Nog geen maand geleden heeft de Tweede Kamer in grote meerderheid ingestemd met meer zekerheid voor flexwerkers. Tegelijkertijd willen we ondernemers meer zuurstof geven om te ondernemen.

Een open en constructief gesprek op basis van vertrouwen, is de manier om gezamenlijk te werken aan een beter Nederland. Het kabinet wil nu ruimte maken voor het opstarten van een dialoog over de uitdagingen waar onze arbeidsmarkt en sociale zekerheid voor staan: het gaat om onze gezamenlijke toekomst in Nederland. De voorgestelde maatregelen bij de AOW, de WW en de WIA waren voor het kabinet de inzet voor dit gesprek. Het kabinet maakt nu de eerste stap om het inhoudelijk gesprek te starten over de achterliggende problematiek en de daarbij benodigde oplossingen.

Het kabinet constateert dat het voorstel om de AOW-leeftijd één-op-één te koppelen aan de levensverwachting dit in de weg staat. We hebben besloten te stoppen met dit voorgenomen wetsvoorstel¹. Het kabinet gaat wel graag het gesprek met de sociale partners aan over de toekomst van de oudedagsvoorziening in ons land, om te bezien welke alternatieven er mogelijk zijn. De voorstellen voor het verkorten van de WW en het aanpassen van de WIA zet het kabinet voorlopig niet in de voorgestelde vorm door. Het kabinet gaat graag het gesprek aan met vakbeweging en werkgevers, om te zorgen dat mensen sneller van werk naar werk kunnen, en de werking van de WIA te verbeteren. Dit sluit aan bij de ambities van het kabinet zoals neergelegd in het coalitieakkoord, ten aanzien van een goed werkende arbeidsmarkt en sociale zekerheid en een verantwoorde ontwikkeling van de overheidsfinanciën, ook in het licht van de vergrijzing.

Een beter functionerende arbeidsmarkt is nodig, zodat iedereen kan meedoen. Ons werkloosheidstelsel moet hierbij aansluiten. De eerste inzet is om via scholing en van werk naar werk te voorkomen dat mensen werkloos worden: een ontslagvrije samenleving. Wij spraken een meneer die zwaar werk heeft en kampt met rugproblemen. Via zijn werkgever volgt hij nu een opleiding tot uitvoerder.

¹ Hiermee geeft het kabinet tevens uitvoering aan de motie Stoffer/Markuszower, Kamerstuk II 2025/26, 36848, nr. 57.

Datum
26 mei 2026

Onze referentie
2026-0000185373

Dat werk is fysiek een stuk lichter, wat hem positief maakt over het halen van de eindstreep.

De tweede inzet is om als mensen dan toch onverhoopt werkloos worden, te zorgen dat dit zo kort mogelijk is en zij in die periode ook voldoende zekerheid en rust hebben om een passende baan te vinden. Het regeerakkoord bevat een kortere, maar in de eerste maanden hogere WW-uitkering. Het kabinet wil graag in gesprek met de sociale partners over de vormgeving van een effectief en eerlijk systeem van werk naar werk.

De grootste uitdaging is om toe te werken naar een ziekte – en arbeidsongeschiktheidsstelsel dat beter werkt, nu en in de toekomst. Als we de WIA uitvoerbaar willen maken, moeten we de discussie voeren over de toekomst van de IVA (voor volledig en permanent arbeidsongeschikte mensen). Legio onderzoek geeft aan dat de IVA een goede uitvoering belemmert. Uiteraard is het van belang te kijken hoe we kunnen voorkomen dat mensen een beroep moeten doen op arbeidsongeschiktheidsregelingen. Daarbij zijn ook de hoogte en duur van regelingen in de ziekteperiode van belang, omdat het aantal langdurige ziekmeldingen toeneemt en het kunnen bieden van een vast contract aan medewerkers van groot belang is. Het moet weer aantrekkelijker worden om werkgever te zijn. Tot slot moet gekeken worden hoe de dienstverlening aan burgers verbeterd kan worden door hardheden aan te pakken en complexiteit voor de uitvoering te verminderen. Op dit moment zitten mensen soms gevangen in systemen, waar uitvoeringsorganisaties zich vaak evenmin raad mee weten. Dat willen we aanpakken.

De kosten van de sociale zekerheid in een vergrijzende samenleving zijn voor het kabinet belangrijk. Versobering is geen doel op zich, maar financiële houdbaarheid van het socialezekerheidsstelsel is een voorwaarde voor het behoud van deze voorzieningen voor onze kinderen. Hervormingen zijn ook nodig voor een veerkrachtige arbeidsmarkt, die de economische groei ondersteunt, zodat we ook in de toekomst onze voorzieningen kunnen blijven betalen. Keuzes zijn nodig om te voorkomen dat uitgaven elders worden verdrongen of belastingen moeten worden verhoogd.

Met het stoppen van de één op één koppeling van de AOW-leeftijd aan de levensverwachting en het voorlopig niet in de voorgestelde vorm doorzetten van de maatregelen in de WIA en de WW, maakt het kabinet ruimte voor sociaal overleg en rust in de polder. Het kabinet is benieuwd naar alternatieve voorstellen van vakbeweging en werkgevers, in de wetenschap dat we betere resultaten halen als we gezamenlijk oplossingen weten te vinden voor de problemen in ons land. Het kabinet gaat dan ook graag met sociale partners in gesprek over de doelen die we delen en de gezamenlijke uitdagingen die we zien. Vanuit die basis willen we verkennen wat oplossingsrichtingen zijn waar gemeenschappelijk draagvlak voor kan ontstaan, waarbij alle opties aan tafel besproken kunnen worden. Het kabinet is zich er terdege van bewust dat dit een open gesprek vraagt. Dit alles neemt niet weg dat het kabinet staat voor haar doelstelling ten aanzien van een verantwoorde ontwikkeling van de overheidsfinanciën op korte en lange termijn. Het kabinet voelt een diepe verantwoordelijkheid om Nederland beter door te geven aan de volgende generaties.

Datum

26 mei 2026

Onze referentie

2026-0000185373

Dat betekent ook dat het geen rekening wil doorschuiven, zoals het kabinet heeft vastgelegd in de financiële afspraken van het coalitieakkoord.

Het kabinet is trots op onze traditie van samenwerken. We willen een pact met werkgevers en werknemers sluiten om ons land nog beter te laten werken. Voor werknemers die echte zekerheid krijgen. Voor ondernemers die ruimte krijgen. Met perspectief voor jongeren op een vaste baan. Voor ouderen door een oudedagsvoorziening op vaste grond. En voor wie (even) niet mee kan doen: zekerheid die niet vastloopt in bureaucratie. Ook voor toekomstige generaties. Dit is het Nederland dat het kabinet voor ogen heeft. De wereld verandert: wij maken Nederland daar samen klaar voor.

Met deze brief nodigt het kabinet u uit voor een gesprek op korte termijn.

Hoogachtend,

De Minister-president, Minister van Algemene Zaken,

R.A.A. Jetten

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

J.A. Vijlbrief

De Minister van Werk en Participatie,

A.A. Aartsen

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

H.G. Herbert